

Jaarverslag 2021 Ambtelijk hoorders Gemeente Leidschendam-Voorburg

Inhoud

1. Proces en organisatie	1
2. Cijfermatig overzicht 2021	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Uitgebrachte adviezen ambtelijk hoorders	3
2.3 Beslissingen op bezwaar	4
2.4 Afhandelingstermijnen.....	4
2.5 Intrekkingen.....	5
2.6 Premediation	5
2.7 Contrair.....	6
2.8 Beroepsprocedures	6
3. Conclusies	6
4. Prognose.....	7

1. Proces en organisatie

Besluiten van de gemeente worden genomen door of namens het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester, de gemeenteraad of gemeenteambtenaren in hun hoedanigheid van bestuursorgaan. Wanneer een inwoner het niet eens is met een besluit, kan er bezwaar gemaakt worden.

De gemeente werkt vanaf 2018 met het gemengd model voor de behandeling van bezwaarschriften. Dit houdt in dat ingediende bezwaarschriften niet alleen via de externe onafhankelijke commissie voor bezwaarschriften (hierna: commissie), maar ook door middel van ambtelijk horen kunnen worden afgehandeld. De commissie stelt een eigen jaarverslag op. De ambtelijk hoorder (de door het college aangewezen persoon die bevoegd is om bezwaarschriften te behandelen) onderzoekt ingevolge de Verordening behandeling van bezwaarschriften gemeente Leidschendam-Voorburg 2018 (hierna: de Verordening) ook of het bezwaar in der minne kan worden geschikt (premediation).

Met het ambtelijk horen wordt beoogd de afhandeling van bezwaarschriften door de optie van een laagdrempelige procedure sneller en efficiënter uit te voeren. En voorts om meer maatwerk voor bezwaarmakers te leveren en hostmanship verder te implementeren. Dit laatste houdt in elke dag de best mogelijke dienstverlening te bieden aan de inwoners.

Op grond van het bepaalde in de Verordening komt een bezwaarschrift gericht tegen een eenvoudige, niet politiekgevoelige of gebonden beschikking in aanmerking voor ambtelijk horen. De ambtelijk hoorder bepaalt of daar sprake van is. De ambtelijk hoorder neemt in dat geval telefonisch contact op met bezwaarmaker en legt de mogelijkheid voor om ambtelijk te worden gehoord of om te worden gehoord door de commissie. Tijdens het telefonisch contact geeft de ambtelijk hoorder een uitleg over het vervolg van de procedure en de doorlooptijd van de behandeling van het bezwaarschrift. In het geval dat ambtelijk horen door bezwaarmaker wordt afgewezen, of in het geval dat bezwaarmaker geen keuze maakt, vindt het horen niet ambtelijk plaats. In de Verordening is ook opgenomen in welke bezwaarschriften er niet ambtelijk gehoord wordt maar waar altijd een advies van de commissie wordt gevraagd.

Ambtelijk horen is alleen toegestaan aan een juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering en niet aan een ambtenaar die betrokken is geweest bij de totstandkoming van een bestreden besluit en/of werkzaam is bij de afdeling waar het bestreden besluit is voorbereid en/of is genomen. De juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering moet het ambtelijk horen en de daaraan verbonden werkzaamheden vrij van inhoudelijke instructies verrichten.

Een juridisch medewerker die werkzaam is bij de afdeling waar het bestreden besluit is genomen is bij het ambtelijk horen aanwezig om desgewenst het bestreden besluit nader toe te lichten en om eventuele vragen van de ambtelijk hoorder(s) te beantwoorden.

De juridisch medewerker(s) die ambtelijk heeft/hebben gehoord stelt/stellen een advies op aan het betreffende bestuursorgaan en is/zijn verantwoordelijk voor de totstandkoming van de beslissing op bezwaar. Wanneer de juridisch medewerker van de betreffende inhoudelijke afdeling het advies onderschrijft wordt de beslissing op bezwaar opgesteld. Onderschrijft de juridisch medewerker van de betreffende afdeling het advies niet, dan volgt een contrair procedure. Deze procedure houdt in dat indien de ambtelijk hoorder(s) en de juridisch medewerker van de betreffende vakinhoudelijke afdeling van mening blijven verschillen over de inhoud van het advies, er wordt geëscaleerd naar de betreffende afdelingshoofden/teamleiders. De afdelingshoofden/teamleiders overleggen vervolgens samen en in het geval zij geen overeenstemming kunnen bereiken wordt de zaak voorgelegd aan de gemeentesecretaris, die uiteindelijk de beslissing neemt.

Het jaarverslag heeft betrekking op 2021. Ook dit jaar stond nog in het teken van de wereldwijde pandemie. Het COVID-19 virus heeft gevolgen gehad voor de behandeling van de bezwaarschriften. De ambtelijk hoorders zijn vanaf medio maart 2020 vooral vanuit huis gaan werken en dit was in 2021 nog steeds het geval. Er konden minder fysieke hoorzittingen worden georganiseerd.

In 2021 zijn veel minder bezwaarschriften (20) op grond van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) ontvangen. Over 2020 waren dat er nog 123. Deze regeling is in 2021 afgebouwd en is geëindigd per 1 oktober 2021.

Bij het toepassen van premediation heeft een gesprek tussen een bezwaarmaker, een juridisch medewerker en/of een juridisch medewerker van de vakafdeling de voorkeur om gezamenlijk te bekijken wat er speelt en of dat in het gesprek kan worden opgehelderd. In het verslagjaar waren ook deze gesprekken moeilijker te organiseren door de coronacrisis en het thuiswerken. In 2021 is een start gemaakt met het door ontwikkelen van premediation en mediation. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak en er zal een bijeenkomst met verweerders worden georganiseerd.

Verder is in december 2021 binnen het team van de juridisch medewerkers bezwaar de huidige werkwijze van het ambtelijk horen besproken, zijn ervaringen gedeeld en is naar verbeteringen gekeken. Dit krijgt in 2022 een vervolg met een plan van aanpak, waarbij de medewerkers van de vakafdelingen, die bij de commissie als verweerder optreden, worden betrokken.

Ook worden knelpunten met betrekking tot de afhandelingstermijnen in het plan van aanpak meegenomen en op welke wijze deze kunnen worden aangepakt.

Voorts is een project gestart om de standaardbrieven in eenvoudig taalgebruik te herschrijven. Dit wordt in 2022 afgerond.

2. Cijfermatig overzicht 2021

2.1 Algemeen

In totaal zijn er 172 adviezen uitgebracht in 2021. Het betreft 167 adviezen van de commissie bezwaarschriften en 5 adviezen van de ambtelijk hoorders. Voorts zijn in 2021 in totaal 111 (in één geval na een ambtelijke hoorzitting) bezwaarschriften ingetrokken (80 van de in 2021 ontvangen bezwaarschriften en nog 31 van in 2020 ontvangen bezwaarschriften).

2.2 Uitgebrachte adviezen ambtelijk hoorders

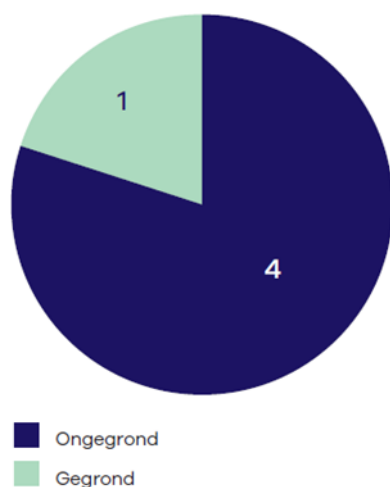
Van de 5 door de ambtelijk hoorders uitgebrachte adviezen is in 4 gevallen na de fysieke ambtelijke hoorzitting een advies opgesteld. In één geval is zonder ambtelijke hoorzitting een advies opgesteld, in die zaak heeft bezwaarmaker afgezien van een hoorzitting.

De bezwaarschriften waarin de ambtelijk hoorders een advies hebben uitgebracht hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

- Algemene en bijzondere bijstand: 2
- Afstemming: 1
- Gehandicaptenparkeerkaart: 1
- Verkeersbesluit: 1

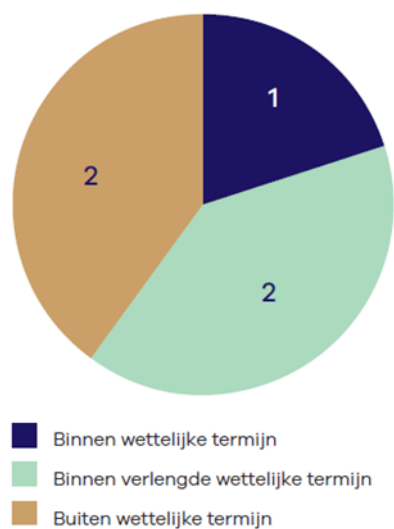
2.3 Beslissingen op bezwaar

Wijze van afdoening

De beslissing op bezwaar strekte in 1 geval tot gegronndverklaring en in 4 gevallen tot ongegrondverklaring.

2.4 Afhandelingstermijnen

Naast het recht voor bezwaarmakers op een professionele en tijdige afhandeling van het bezwaarschrift, is het werken binnen de wettelijke beslistermijnen voorts van belang om niet geconfronteerd te worden met het betalen van dwangsommen door de gemeente op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

De beslissing op bezwaar is in één geval binnen 6 weken genomen. De beslissing op bezwaar is in 2 gevallen na 6 weken, maar binnen de beslistermijn van 12 weken genomen. In 2 gevallen is de beslissing op bezwaar na afloop van de beslistermijn van 12 weken genomen. De reden voor deze te late beslissingen was de werkplanning van de ambtelijk hoorder.

In 2021 is één ingebrekestelling ontvangen die toeziet op het niet tijdig beslissen op een bezwaarschrift na ambtelijk horen. Er is een dwangsom uitgekeerd.

2.5 Intrekkingen

Voor ongeveer 40% van de in 2021 ontvangen bezwaarschriften geldt dat deze zijn ingetrokken. Dit is precies hetzelfde percentage als in 2020.

Reden om het bezwaar in te trekken kan zijn dat bezwaarmaker tijdens de procedure tot de conclusie komt dat zijn bezwaar geen succes zal hebben. Het komt ook voor dat, nadat het bestreden besluit is toegelicht door een juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering en/of van de vakafdeling, bezwaarmaker alsnog het bezwaar intrekt. Daarnaast worden bestreden besluiten herzien. Dit was in 2021 46 keer de reden om het bezwaarschrift in te trekken. Het kan dan gaan om besluiten die bij nadere beoordeling naar aanleiding van het bezwaar als onjuist/onrechtmatig worden aangemerkt. Er kan ook sprake zijn van herziening wegens nieuwe feiten of omstandigheden of vanwege nieuwe informatie/aanvullende gegevens, zoals bijvoorbeeld financiële gegevens/overzichten.

Van het totaal aantal ingetrokken bezwaarschriften in 2021 (111), hadden er 29 betrekking op het ruimtelijk domein en algemeen bestuursrecht en 82 op het sociaal domein. Van de 111 zijn er 22 bezwaarschriften ingetrokken tegen besluiten genomen op grond van de Tozo; meestal nadat een herzien besluit was genomen, waarbij alsnog werd tegemoetgekomen aan de bezwaren.

In 2021 zijn in vergelijking met 2020 (196 intrekkingen) veel minder bezwaarschriften ingetrokken. Het grote aantal intrekkingen in 2020 werd met name veroorzaakt door de Tozo. Indien het totaal aantal intrekkingen van 196 gecorrigeerd wordt met het aantal intrekkingen die betrekking hadden op de Tozo resteert een aantal van 112. In 2019 zijn 116 bezwaarschriften ingetrokken en in 2018 waren dat er 117.

2.6 Premediation

Onder premediation wordt hier verstaan een mondelinge of schriftelijke toelichting op het bestreden besluit door een juridisch medewerker van de vakafdeling (de afdeling die het bestreden besluit heeft genomen) en/of de juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering. Ook kan in gesprek worden gegaan om te bezien of een oplossing van het geschil mogelijk is zonder juridische afhandeling.

In een aantal gevallen leidt premediation tot een herzien besluit en/of tot intrekking van het bezwaar.

In 30 gevallen zijn in dit verslagjaar de bezwaarschriften ingetrokken na toepassing van premediation. Dit betreft vijf zaken in het ruimtelijk domein en algemeen bestuursrecht en 25 zaken in het sociaal domein.

In het ruimtelijk domein/algemeen bestuursrecht is in vier gevallen de premediation toegepast door juridisch medewerkers van de vakafdeling en in één geval door een juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering. In het sociaal domein is in 23 gevallen de premediation toegepast door juridisch medewerkers van de vakafdeling en in twee gevallen door een juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering.

In 2020 zijn 51 bezwaarschriften ingetrokken na premediation In 2019 zijn 60 bezwaarschriften na premediation ingetrokken en in 2018 33.

2.7 Contrair

Het college is in één geval van het gegronde advies van de ambtelijk hoorder afgeweken. In de genomen beslissing op bezwaar is het bezwaar vervolgens ongegrond verklaard.

2.8 Beroepsprocedures

Er is in 2021 geen beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar genomen na ambtelijk horen.

3. Conclusies

Ten opzichte van 2020, 2019 en 2018 is in 2021 amper ambtelijk gehoord. In 2020 zijn 14 adviezen uitgebracht door de ambtelijk hoorders, in 2019 21 en in 2018 20. Dit kan onder meer worden verklaard door de coronacrisis waardoor het lastiger was een ambtelijke hoorzitting te organiseren op kantoor. Verder hebben de ambtelijk hoorders voor 2021 besloten om bezwaren die niet-ontvankelijk zijn in alle gevallen voor te leggen aan de commissie.

In 3 zaken is binnen de wettelijke termijn (maximaal 12 weken na de dag waarop de bezwaartermijn eindigt) beslist. De gemiddelde doorlooptijd wordt met de ambtelijke afhandeling ingekort, onder meer omdat direct na het telefoongesprek een hoorzitting kan worden ingepland.

Een verklaring voor het feit dat op één na de zaken die door de ambtelijk hoorders zijn afgehandeld het sociaal domein betreffen is dat dit vaker eenvoudige zaken zijn en bezwaarmakers gebaat zijn bij een snelle behandeling van hun bezwaarschrift. Verder zijn hierbij geen andere belanghebbenden betrokken, zoals in het ruimtelijk domein/algemeen bestuursrecht vaak wel het geval is.

In 2021 zijn de meeste adviezen (167) door de commissie uitgebracht. Er zijn meerdere verklaringen voor het feit dat er relatief weinig zaken door de ambtelijk hoorders zijn afgehandeld. Er zijn situaties waarin het niet lukt om telefonisch contact te krijgen met de bezwaarmaker. In die gevallen wordt de zaak afgehandeld via de commissie, omdat de verschillende afhandelingsmogelijkheden dan niet kunnen worden toegelicht. Voorts is de ervaring dat bezwaarmakers tijdens het telefonisch contact vaker kiezen voor afhandeling via de commissie. Sommige bezwaarmakers hebben er belang bij dat de bezwarenprocedure langer duurt en kiezen dan voor afhandeling door de commissie. Dit speelt vaak in zaken waarbij een omgevingsvergunning aan een derde is afgegeven, bijvoorbeeld voor een aanbouw, en burens bezwaar maken. Daarnaast zijn er ook geregeld situaties waarbij er geen sprake is van een 'eenvoudige, niet politiekgevoelige of gebonden beschikking'. Ingevolge de Verordening worden dergelijke zaken door de commissie afgehandeld. Tot slot geldt dat wanneer de bezwaarmaker woonachtig is in de gemeente Voorschoten of Wassenaar het bezwaar ook altijd via de commissie wordt afgehandeld, omdat voor afhandeling door de ambtelijk hoorders geen mandaat is.

Uit 2.5 blijkt dat het aantal intrekkingen in vergelijking met de jaren 2020 (met correctie voor de Tozo zaken), 2019 en 2018 stabiel gebleven is.

Door het toepassen van premediation wordt de focus gewijzigd van proceduregericht naar proactief en oplossingsgericht. Deze aanpak sluit vaak beter aan bij de wensen en behoeften van bezwaarmakers en heeft afgelopen jaar geleid tot intrekking van 30 bezwaarschriften.

4. Prognose

In 2021 zijn maar 6 zaken ambtelijk afgedaan. Deze forse daling is mede het gevolg van de coronacrisis. In 2021 betrof het ambtelijk horen bijna uitsluitend besluiten genomen binnen het sociaal domein (afdeling Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg). De afgelopen jaren is gebleken dat deze zaken zich bij uitstek lenen voor ambtelijk horen.

In 2021 was het COVID-19 virus nog volop aanwezig. In het eerste kwartaal heeft één fysieke ambtelijke hoorzitting plaatsgevonden. Op 18 juni 2021 heeft een fysieke hoorzitting plaatsgehad en op 14 oktober 2021 nog 2. Verder is éénmaal afgezien van een hoorzitting. De verwachting dat het ambtelijk horen in 2021 voornamelijk digitaal en telefonisch zal gebeuren, is niet uitgekomen. Gebleken is dat dit in het sociaal domein niet altijd makkelijk is te organiseren, omdat bezwaarmakers de voorkeur geven aan een 'echte' ontmoeting.

Het actief persoonlijk contact opnemen met bezwaarmakers en samen met een open en geïnteresseerde houding te zoeken naar een mogelijke oplossing van het geschil levert vaak goede resultaten op. Het toepassen van premediation zal dan ook worden voortgezet en zoals hiervoor al is opgemerkt komt er in 2022 een plan van aanpak en er zal een bijeenkomst met de medewerkers van de vakafdelingen worden georganiseerd. Ook met betrekking tot het ambtelijk horen wordt gewerkt aan een plan van aanpak om deze behandelwijze te optimaliseren. Dit plan van aanpak zal ook worden besproken met de medewerkers van de vakafdelingen, die bij de commissie als verweerder optreden.